

Onderwerp Verhogen bestedingsplafond duurzaamheidslening en aanpassen verordening.	
Nummer	2022/971292
Portefeuillehouder	Berkhout, R.A.H.
Programma/beleidsveld	4.1 Duurzame stedelijke ontwikkeling
Afdeling	ECDW
Auteur	Josephus Jitta, E.
Telefoonnummer	023-5113565
Email	ejitta@haarlem.nl
Kernboodschap	Gemeente Haarlem biedt sinds 2010 de duurzaamheidslening aan. Deze lening maakt het voor particuliere woningeigenaren en huurders mogelijk om tegen aantrekkelijke voorwaarden geld te lenen voor het treffen van energiebesparende maatregelen in en aan de woning. De duurzaamheidslening die door de gemeente wordt aangeboden aan woningeigenaren om energiebesparende maatregelen te treffen dreigt op korte termijn uitgeput te raken. De afgelopen jaren is steeds meer gebruik gemaakt van de lening. In 2019 werd het budget al flink verhoogd. De huidige stijgende energieprijzen dragen bij aan een forse toename in aanvragen. Daarom wil het college het plafond nu verhogen, zodat de gemeente Haarlemmers kan blijven helpen bij de financiering van hun energiebesparende maatregelen. Om de continuïteit van deze lokale leningsfaciliteit te borgen stelt het college voor om het bestedingsplafond te verhogen van €4.000.000,- naar €10.000.000,- . Tegelijkertijd is de verordening aangepast en is het nu mogelijk om nog te ontvangen subsidie mee te financieren in de duurzaamheidslening. De gemeente realiseert zich dat de duurzaamheidslening niet voor ieder huishouden in Haarlem een beschikbaar instrument is. De gemeente wil ook particulieren en huurders met een laag inkomen helpen en liever volledig ontzorgen bij het nemen van energiebesparende maatregelen aan hun huis. Hiervoor is een plan van aanpak met o.a. een eenmalige energietoeslag, een fix-brigade en een isolatieoffensief uitgewerkt. De raad wordt hier op korte termijn over geïnformeerd.
Behandelveorstel voor commissie	De commissie Beheer wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.
Relevante eerdere besluiten	- Verhogen bestedingsplafond duurzaamheidslening (2019/295909) raadsbesluit, 19 september 2019

De Haarlemse duurzaamheidslening is een succesvol instrument die sinds 2010 wordt aangeboden. Afgelopen jaren is al voor ruim 6 miljoen euro aan leningen verstrekt. Mede door de huidige sterk stijgende energieprijzen is het aantal aanvragen in korte tijd verdubbeld. Het bestedingsplafond is in zicht. In het coalitieakkoord is het voornemen kenbaar gemaakt om ook de komende jaren voldoende Haarlemmers de gelegenheid te bieden hun woning te verduurzamen en het budget voor de duurzaamheidslening te verhogen.

Het college stelt voor het bestedingsplafond van de duurzaamheidslening te verhogen naar €10.000.000,- en hiervoor de benodigde middelen beschikbaar te stellen.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. Het bestedingsplafond van de duurzaamheidslening te verhogen van € 4.000.000,- naar € 10.000.000,-
2. De herziene verordening duurzaamheidslening Haarlem vast te stellen en de huidige verordening duurzaamheidslening in te trekken.
3. Kennis te nemen van de mogelijkheid voor mensen met een kleine beurs om duurzame maatregelen te financieren en bij invoering van de 0%-lening de motie als afgedaan te beschouwen.

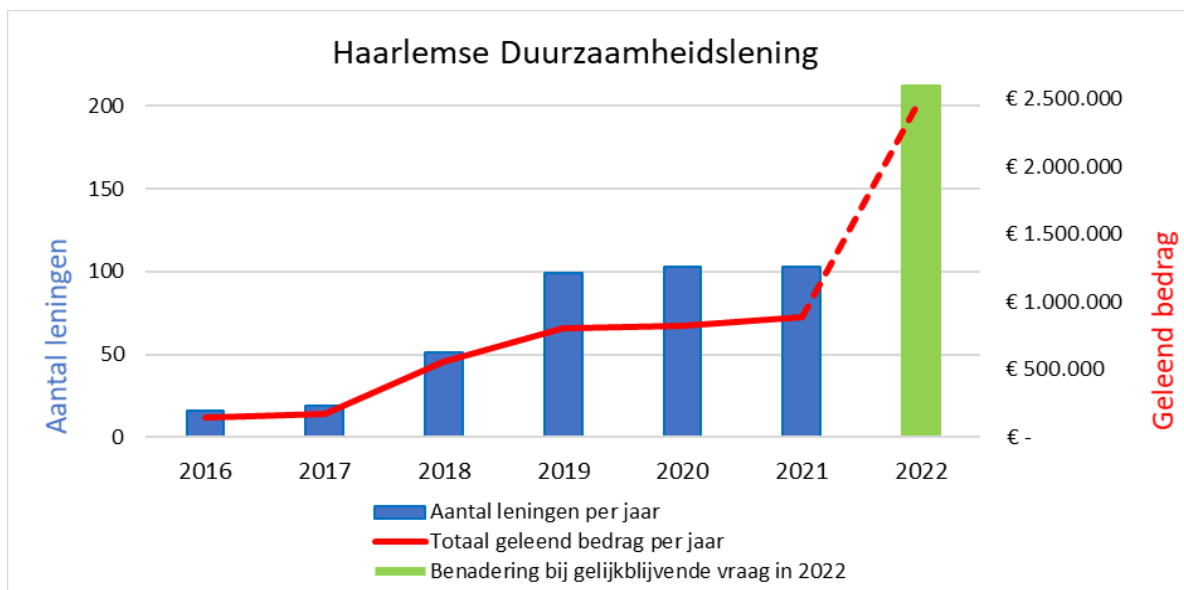
3. Beoogd resultaat

Het verlagen van de CO2 uitstoot in Haarlem door het nemen van energiebesparende maatregelen in woningen en gebouwen. Met het beschikbaar stellen van extra middelen voor de leningsfaciliteit kunnen meer duurzaamheidsleningen worden verstrekt aan particuliere woningbezitters om hun woning te verduurzamen.

4. Argumenten

1. Het verhogen van het bestedingsplafond past in het ingezet beleid

Gemeente Haarlem stimuleert en faciliteert Haarlemmers om energie te besparen en duurzame energie op te wekken via het beschikbaar stellen van financiering. De duurzaamheidslening geeft hier invulling aan. De afgelopen jaren is de vraag naar de duurzaamheidslening toegenomen. Het aantal aanvragen is in de eerste helft van 2022 bijna verdubbeld. Het is moeilijk te voorspellen hoe hoog het plafond moet worden ingesteld voor een revolverend fonds.

Het voorstel om het bestedingsplafond te verhogen naar €10.000.000,- is gebaseerd op:

- De Scenarioberekening van SVn (bijlage 2). Deze berekening van de SVn laat zien dat de aflossing op de uitstaande leningen de komende jaren ca. €264.141,- per jaar zal zijn. Dit is een simulatieberekening waarbij uit wordt gegaan dat er geen verdere leningen worden verstrekt. Jaarlijkse tussentijdse aflossingen (ca. €250.000,-) zijn hier niet in meegenomen.
- Het aantal aanvragen en het te lenen bedrag per aanvraag is fors toegenomen. Het vraag is sinds juni verdubbeld. Ondertussen, zijn er 119 leningen tot stand gekomen bij SVn. voor ca. €1.380.000,- (d.d.20-09-2022).

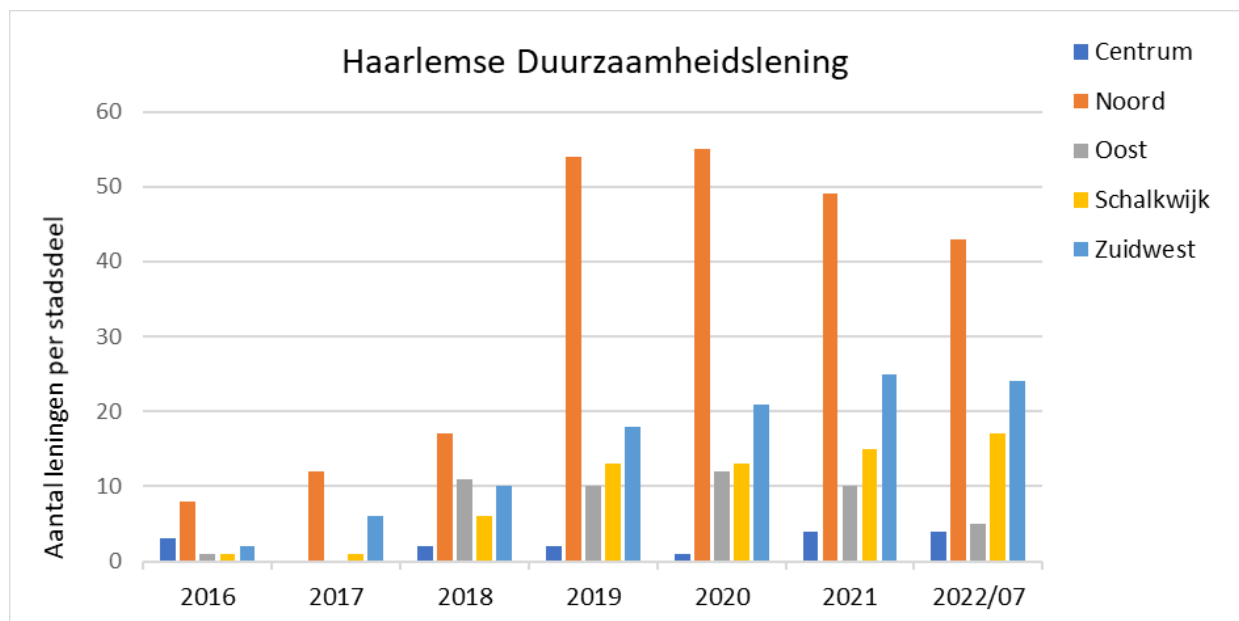
Verwachting is dat dit de komende tijd verder zal toenemen. De inschatting voor een verhoogd bestedingsplafond is gemaakt op basis van de huidige vraag.

2. De duurzaamheidslening voldoet aan de behoefte.

Er is een alternatief voor de lokale duurzaamheidslening. Het Nationaal Warmtefonds biedt de Energiebespaarlening aan. De maatregelen die binnen deze lening vallen komen grotendeels overeen met de Haarlemse maatregelen. Het rentepercentage van de landelijke regeling is op het moment van schrijven 3,75% voor een financiering over 15 jaar. In Haarlem is de rente voor een duurzaamheidslening 1,6% en daarmee financieel veel aantrekkelijker.

De verdeling van aanvragen voor de duurzaamheidslening komt overeen met de particuliere woningvoorraad per stadsdeel. Verhoudingsgewijs worden iets meer leningen door woningeigenaren in Schalkwijk aangevraagd.

3. Kleine aanpassingen in de verordening duurzaamheidslening voor optimalisatie

Gelijktijdig met het verhogen van het bestedingsplafond is gekeken of de huidige verordening nog voldoet aan het doel van de lening. Dit is het geval. In de vast te stellen Verordening duurzaamheidslening Haarlem de (bijlage 1) zijn enkele kleine wijzigingen (bijlage 3) doorgevoerd. Dit zijn met name tekstuele wijzigingen om de verordening in lijn te brengen met de modelverordening van SVn. Verder zijn er enkele wijzigingen met betrekking tot de maatregelen in artikel 3 (collegebevoegdheid) doorgevoerd en is de lijst niet langer gelimiteerd.

De wijziging met de grootste impact betreft artikel 4, lid1. De nog te ontvangen subsidie van derden mogen voortaan worden meegefinancierd en neemt daarmee wederom een drempel weg.

4. Geen Haarlemse duurzaamheidslening voor mensen met een kleine beurs.

In de Motie 'Toegankelijk duurzaamheidslening' heeft de gemeenteraad het college verzocht om te onderzoeken *hoe* de duurzaamheidslening toegankelijk kan worden gemaakt voor mensen met een kleine beurs.

De duurzaamheidslening van SVn is een standaardproduct. Het betreft een financiering in de vorm van een persoonlijke lening, ook wel een consumptief krediet genoemd, waarbij de Gedragscode Consumptief Krediet leidend is. Bij dergelijke leningen moet rekening worden gehouden met het minimumbedrag dat een huishouden nodig heeft om van te leven. Bij deze toets mag geen rekening gehouden worden met mogelijke besparing door het nemen van energiebesparende maatregelen. Eerdere gesprekken met SVn over versoepelen van de hierboven genoemde toetsingskaders hebben

tot inzicht geleid dat de duurzaamheidslening zoals we deze in Haarlem kennen niet toegankelijk gemaakt kan worden gemaakt voor mensen met een kleine beurs.

Echter, in opdracht van het rijk komt het Nationaal Warmtefonds met een uitbereiding van de bestaande Energiebespaarlening. De planning is dat begin oktober 2022 een 0%-rente variant wordt toegevoegd voor woningeigenaren die niet voor reguliere leningen in aanmerking komen. Hierbij wordt rekening gehouden met de bestedingsruimte van de woningeigenaar. Er wordt gesproken over een variant met en een variant zonder aflossing. Dergelijke financiering wordt enkel door het Warmtefonds aangeboden waarbij het rijk de financiële risico's draagt. We volgen de ontwikkelingen op dit onderwerp nauwgezet. Bij invoering van deze leningsoptie wordt de motie als afgedaan beschouwd.

5. Het beschikbaar stellen van extra middelen heeft consequenties voor de schuldpositie.

De middelen op de rekening courant bij het SVn behoren nog steeds tot het liquide vermogen van de gemeente. Indirect is er wel sprake van een (tijdelijke) verhoogde netto schuldpositie. Het geld dat uitgeleend wordt ten behoeve van de duurzaamheidslening is logischerwijs niet beschikbaar voor het doen van (andere) investeringen. Aangezien het plafondbedrag verhoogd wordt van 4 miljoen naar 10 miljoen zal dit een groter effect hebben op de netto schuldpositie. Wanneer er niet genoeg liquide middelen aanwezig zijn moet hiervoor geld worden aangetrokken op de markt, welke de schuldpositie van Haarlem aantast. Bovenstaande is het gevolg van de integrale financiering zoals gehanteerd binnen de gemeente. Hierbij wordt bij het beschikbaar stellen van extra middelen niet naar de losse onderdelen gekeken, maar naar de totaal financiering.

6. Effecten voor de exploitatie

Begrotingstechnisch zijn de gevolgen van het beschikbaar stellen van gelden voor de duurzaamheidslening relatief laag, echter, geld lenen kost geld. De kosten die het SVn rekent voor de werkzaamheden die zij voor de gemeente verrichten worden afgedekt door de rentevergoeding die de gemeente ontvangt voor de uitgezette gelden via het SVn. Bij volledig gebruik van de ruimte onder het nieuwe bestedingsplafond overstijgt de extra rentevergoeding de beheervergoeding met ongeveer € 66.000. Er zijn ook kosten voor het aantrekken van extra geld, aangezien de gemeente aan integrale financiering doet en per saldo een schuld heeft. Bij volledig gebruik van de ruimte onder het nieuwe bestedingsplafond bedragen de extra rentekosten ongeveer € 120.000 per jaar. Het per saldo nadelige effect van € 54.000 per jaar bij het volledig uitzetten van de aanvullende € 6 miljoen kan vooralsnog gedekt worden binnen de huidige begrootte rentelasten.

5. Risico's en kanttekeningen

1. De netto schuldenlast van de gemeente wordt (tijdelijk) verhoogd.

Het beschikbaar stellen van extra middelen voor de leningsfaciliteit heeft nadelige consequenties voor de (netto) schuldpositie van de gemeente. Deze consequenties duren zolang als dat de financiële middelen uitgeleend worden en zijn daarmee tijdelijk. In het licht van de constante balansschommelingen van de gemeente zijn de effecten voor de netto schuldquote marginaal.

6. Uitvoering

Het raadsbesluit om het bestedingsplafond te verhogen zal kenbaar gemaakt worden in het digitale gemeenteblad en gepubliceerd op de Centrale Voorziening Decentrale Regelgeving (CVDR) en op de gemeentelijke website.

7. Bijlagen

Bijlage 1: Verordening duurzaamheidslening Haarlem

Bijlage 2: Scenarioberekening SVn Revolving Fund (d.d. 01-06-2022)

Bijlage 3: Was/wordt lijst artikel 3 maatregelen